

СТАНОВИЩЕ

относно заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление“ за нуждите на „ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ“ – София, обнародван в ДВ бр.5 от 17.01.2014 година.

Член на научно жури: проф. д-р Валентин Кирилов Велев, Минно Геоложки Университет „Св. Иван Рилски“- София, катедра „Икономика и управление“

Основание: Становището е изготвено в отговор на Заповед № Р – ОХ - 60 от 12.02.2014 г. на Ректора на ХТМУ и решение на първо заседание на Научно жури, проведено на 27.03.2014 година.

Участници в конкурса: За участие в конкурса са подадени документи от доцент д-р Димитър Христов Тенчев, ХТМУ, факултет „Химично и системно инженерство“, катедра „Икономика и стопанско управление“.

1. Оценка за удовлетворяване на общите условия за заемане на академичната длъжност „професор“. Конкурсът за академичната длъжност „професор“ по научна специалност „Икономика и управление“ е съобразен с изискванията за учебна натовареност, съгласно ЗРАСРБ и с вътрешните правила за неговото прилагане на ХТМУ. Кандидатът в конкурса – доц. д-р Димитър Христов Тенчев е магистър по „Автоматизация на производството“ и през 1994 г. е защитил докторска теза пред СНС по „Икономика, организация и управление на отраслите на стопанството“ на ВАК. Той е на основен трудов договор към катедра „Икономика и стопанско управление“ на ХТМУ – София от 1986 година, когато постъпва като асистент. През 1998 год. получава научното звание „доцент“. В продължение на почти 30 години извършва научно-преподавателска дейност в системата на висшето образование и по различни европейски програми. Тази информация показва, че кандидатът за професор в продължение на дълъг период се е развивал системно, като преминава през задължителните академични етапи на кариерно израстване. В списъка от публикации, кандидатът е представил като учебници, учебни помагала и монографии - 14 броя, статии – 7 броя и доклади от технически конференции – 22 броя. Съгласно представения списък, общата бройка на публикациите е 43, което удовлетворява количествените изисквания, залегнали във вътрешните правила на ХТМУ. Под ръководството на доц. Тенчев, е извършено успешно обучение на докторант, което е завършило със защита на докторска теза и присъждане на НОС „доктор“.

Предвид на изложеното преценявам, че кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор“ удовлетворява задължителните количествени изисквания на ЗРАСРБ, което е основание за научно-метрична оценка на научната и учебно-преподавателската му дейност.

2. Анализ и оценка на монографичния труд. В списъка на публикациите като монография под №1 е записан труд със заглавие “Мениджмънт на качеството”, издаден през 1999 година. След запознаване с публикациите, обединени в групата – учебници, учебни помагала и монографии, смятам за целесъобразно заглавия № 1(монография) и №9, 10 и 13(всички учебници), публикувани в период от 14 години да бъдат разглеждани като един труд, който определям като учебно-монографичен. Мотивите ми са:

- 1. По моя преценка четирите публикации са с покриващо се съдържание, независимо че са насочени към различни аудитории.*
- 2. Заявената като монография публикация, посветена на научно направление, което е сред динамично развиващите се е издадена преди повече от 15 години. В този смисъл е целесъобразно да се потърси съвременния прочит от страна на автора на тази богата и генерираща дискусии управленска концепция.*

В учебно-монографичното издание се изследва проблематика, по която са налице множество позиции на световно известни представители на академичните среди и на водещия бизнес. Редица от публикациите по тази тематика са се превърнали в бестселъри. В този смисъл д-р Тенчев заслужава уважение, че в своите научни търсения се е ориентирал към въпросите за управление на качеството и се е опитал да намери нещо ново, което да каже от себе си. И той действително успява. То може да бъде открито в излагането на собствени тези, насочени към управление на качеството, систематизиране на процесите за управление на качеството, защитавани в отделните теоретични направления, както и собствена позиция относно ефективните подходи за неговото управление. Теоретичните схващания са подкрепени чрез процедури за количествено определяне на ефектите от прилагането на различни подходи за управление на качеството и тяхното отчитане във фирмените разходи и не на последно място моделиране и алгоритмизация на организацията на процесите и операциите с цел повишаване на качеството. В съответствие с изложеното оценявам, че са налице приноси с научно-приложен характер, които са реализирани чрез надграждане на известни теоретични концепции и практики. Тяхното представяне е

убедително и достъпно, което ги прави подходящи за използване в образователния процес.

3. Анализ и оценка на другите научни труда. Другите научни труда, които са представени за участие в конкурса са групирани както следва:

- *Записки на лекционни курсове – 6 броя самостоятелни;*
- *Учебно-методични пособия – 2 броя, в съавторство;*
- *Обучителни казуси – 2 броя, в съавторство;*
- *Статии – 7 броя, от които 3 самостоятелни;*
- *Научни доклади – 22 броя, от които 3 самостоятелни.*

Представен е и списък на 6 научно-изследователски разработки.

В статиите и докладите, се разглеждат въпроси, които тематично се включват в научната специалност на обявения конкурс. Те притежават методичен и методологичен характер. Водещо място в тях заемат научни изследвания и публикации, в които са представени и аргументирано защитавани позиции относно технологиите за създаване на управленски стандарти за качество, за управление на логистични вериги, за разкриване и реализиране на конкурентни предимства на фирмите в съответствие със съвременните тенденции в развитието на теорията и практиката на управление. Намерили са място и въпроси, свързани с управлението на персонала, с оценка и управление на риска и на материалните запаси, на бенчмаркинга, мърчандайзинга, изследването на операциите и други.

Анализът на публикациите, разкрива, наличието на научна логика, изследователска коректност, което формира очаквания за научно надграждане върху един широко ситуиран периметър на научни интереси. В резултат на тези преценки, следва да се подчертае, че достиженията в публикациите притежават съвременен теоретичен и приложно-методичен характер, и са доказателство, че кандидатът е формирал комплексни знания и умения за формулиране на теоретични обобщения с търсене на приложимост за практиката. Личат трайни интереси към изследването на актуални проблеми на икономиката и особено на управлението, базирани на систематизирани и критично осмислени теории и методически подходи. Може да се посочи, че представената научна продукция показва, че кандидатът за професор е реализирал системна, последователна и ритмично разположена във времето научно изследователска дейност, получила отражение в самостоятелни и колективни научни публикации

4. Оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата. Към този важен компонент при формиране на интегралната оценка, подходът ще бъде косвен т.к. нямам преки впечатления за преподавателската дейност на кандидата. Биографичните данни и официалната справка от деканата на ФХСИ ми позволяват да преценя, че доц. Тинчев е сред водещите преподаватели на катедрата и на ХТМУ като цяло. Аргумент за това е 30 годишна му преподавателска дейност, период през който той се развива ритмично от асистент и докторант в ХТМУ, доцент и сега кандидат за професор. Представените учебни записки по основни лекционни курсове показват разнообразни преподавателски интереси и ангажименти, свързани с преподаването на основните курсове в сферата на икономиката, мениджмънта и организацията на производството. Независимо от високата и разнообразна лекционна натовареност, доц. Тенчев е ръководил десетки успешно дипломирали се бакалаври и магистри, а т.с. и успешно защитил докторант.

В резултат на изложеното преценявам, че доц. Тенчев е доказан и уважаван в системата на висшето образование преподавател, и че извършваната от него учебно-преподавателската дейност е в съответствие със съвременните високи изисквания.

5. Основни приноси. В научната продукция на кандидата са налице научни и учебно-преподавателски приноси, които са лично дело или с равностойно участие в авторските колективи, и могат да бъдат класифицирани като:

Обогатяване и прецизиране на съществуващи теоретико методически инструментариуми в сферата на мениджмънта на качеството, чрез обобщаване на целите при управление му в съответствие с предложената трикомпонентна оценка - като желано, като нормативно и като реално съдържание;

Структуриране на работни фаза на оперативното управление, с възможности за количествено определяне, съобразено с етапите на производствените дейности;

Систематизиране и надграждане на научно-приложни подходи за обосноваване, структуриране и определяне на отрицателните ефекти от създаването на продукция с ниско качество за производителя и за потребителя;

Разработване на съвременни учебни продукти, съдържащи резултати от научно-приложни дейности.

От представената справка за цитирания е видно, че научната продукция на кандидата е ползвана по установения ред от други автори.

Преобладаващата част от научните статии и доклади са публикувани от престижни издания и са представени на авторитетни форуми. Това показва, че научната

продукция е представена на специализираната аудитория, и че доц. Тенчев се ползва с необходимата личностно-академична легитимност.

6. Критични бележки. Към представените материали по конкурса имам следните критични бележки, и препоръки:

1. Като представител на катедра от ВУ с ясно изразена отраслова насоченост в подготовката на студентите, очакванията ми бяха, че основната част от научната продукция на кандидата щеше да бъде насочена към икономически-те и управленските проблеми, в частност и проблемите при управление на качеството, на химическото и(или) металургичното производство, пречупени през призмата на неговите особености.

2. Допуснато е ненужно смесване и препокриване на научни публикации, представени като монография и като учебници.

3. Преобладаващата част от представените учебни пособия в съдържателно отношение са на съвременно ниво, но са разработени във вариант Power Point и не са издадени по установения ред.

Отбелязвам тези пропуски(пункт 2 и 3), защото вероятно те са резултат на едно ненужно презастраховане за удовлетворяване на количествени изисквания, на каквито безспорно се отговаря и с част от представените публикации.

7. Заключение: В резултат на критичния анализ на кандидатурата за професор на доц. д-р Димитър Христов Тенчев преценявам, че са изпълнени количествените и научно-метричните изисквания на ХТМУ за заемане на тази академична длъжност. Давам положителна оценка за цялостната дейност на кандидата и предлагам НЖ по конкурса да предложи на ФС на ФХСИ на ХТМУ **ДА ИЗБЕРЕ** за нуждите на ХТМУ, доц. д-р **ДИМИТЪР ХРИСТОВ ТЕНЧЕВ** на академичната длъжност „ПРОФЕСОР” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление”.

22. 04. 2014 г.

СОФИЯ

ЧЛЕН НА НЖ:.....

(ПРОФ. Д-Р ВАЛЕНТИН ВЕЛЕВ)